

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

A. Στο κείμενο αυτό ο συγγραφέας αναφέρεται στο φαινόμενο του ρατσισμού στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Αρχικά, σημειώνει ότι η Ευρώπη σήμερα γνωρίζει νέα έξαρση του ρατσισμού είτε με τη μορφή εθνικισμού είτε με τη μορφή βίας σε βάρος μεταναστών, αν και μεταπολεμικά τα ρατσιστικά κινήματα δεν βρήκαν πρόσφορο για ανάπτυξη κλίμα. Στη συνέχεια, αναιρεί την άποψη πως ο ρατσισμός οφείλεται αποκλειστικά σε οικονομικά αίτια και στην ανεργία και αναζητά τις ρίζες του φαινομένου στο αποικιοκρατικό παρελθόν και τη γενικότερη στάση απέναντι σε μετανάστες και σε πρόσφυγες. Αποδίδει, μάλιστα, το φαινόμενο στον παραδοσιακό βιολογικό ρατσισμό, λόγω του οποίου η Ευρώπη οχυρώνεται για να προστατευτεί από τους ξένους. Επισημαίνει ότι οι Ευρωπαίοι έχουν στερεότυπα που καλύπτουν τα πραγματικά τους προβλήματα. Τέλος, προτείνει την επαναφορά της φυλετικής ιδέας του 18ου αιώνα που συνένωσε την Ευρώπη με τον άλλο κόσμο και τις αποικίες.

B1. Πολλοί υποστηρίζουν ότι η αναβίωση του ρατσισμού οφείλεται κυρίως στην οικονομική κρίση και πιο συγκεκριμένα στην ανεργία. Αν και στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης η ανθρωπότητα θα έπρεπε να χαρακτηρίζεται από ανεκτικότητα, ο ρατσισμός ακυρώνει μια τέτοια προοπτική, ειδικά λόγω των ερεισμάτων του. Αναβιώνει σε έναν κόσμο όπου κυριαρχεί, γενικότερα, κρίση αξιών και καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σε συνδυασμό, με τις προκαταλήψεις που ταλανίζουν ακόμη τη συνείδηση των ανθρώπων και την έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας, ο ρατσισμός παίρνει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις. Επιπλέον, τα κύματα μεταναστών θεωρούνται υπαίτια για τα διάφορα οικονομικά προβλήματα και κυρίως, για το φάσμα της ανεργίας. Ακόμη και αυτή η αίσθηση του διαφορετικού - μαύρο χρώμα, θρησκευτικές συνήθειες - γεννά μια αδιόρατη ανάγκη για ανάδειξη των ομοίων σε ανώτερους. Ο ρατσισμός τελικά είναι μια αντίδραση, μια γενικότερη αντίδραση στα κακώς κείμενα της σύγχρονης ζωής.

B2. «Ο ρατσισμός στη σημερινή του μορφή δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά χωρίς την κατανόηση των διαδικασιών που οδήγησαν στην ιστορική συμβίωση του ευρωπαϊκού πολιτισμού και της φυλετικής ιδέας από το 18ο αιώνα και εντεύθεν».

- Γίνεται χρήση **της παθητικής** σύνταξης, γιατί η συγγραφέας επιδιώκει να τονίσει την πράξη.

- Ενεργητική σύνταξη: «Ο άνθρωπος δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το ρατσισμό στη σημερινή του μορφή χωρίς την κατανόηση των διαδικασιών που οδήγησαν στην ιστορική συμβίωση του ευρωπαϊκού πολιτισμού και της φυλετικής ιδέας από το 18ο αιώνα και εντεύθεν».

B3α) Να γίνει η **ετυμολογία** των λέξεων:

- αφορμή < αφορμῶ (απο + ορμῶ)
- συνακόλουθα < συν + ακολουθῶ
- διάδοση < διαδίδωμι < δια + δίδωμι
- περιορισμένη < περί + ορίζω
- χειραγωγήση < χεῖρ + ἄγω

β) Να γράψετε πέντε λέξεις με δεύτερο συνθετικό τη λέξη **έργο**.

υπουργός, κακούργος, πάρεργο, ραδιουργία, χειρουργείο

B4α) Να γραφούν **τα συνώνυμα** των λέξεων:

- συγκρούσεις = διαμάχες, προστριβές
- εμφανιστεί = φανερωθεί, αποκαλυφθεί
- άποψη = γνώμη, πεποίθηση
- πρωτίστως = αρχικά
- καταβολές = δαπάνες, χρήσεις

β) Να γραφούν **τα αντώνυμα** των λέξεων:

- ανεργία ≠ εργασία
- επηρεάζει ≠ απέχει, αδρανεί
- αλλοιωθεί ≠ διατηρηθεί, προστατευτεί
- ενεργοποιούνται ≠ απενεργοποιούνται
- χειραγωγησης ≠ χειραφέτηση, απελευθέρωση

Γ. Έκθεση

Ζητείται επιστολή. Απαραίτητη η προσφώνηση και η αποφώνηση

Προσφώνηση: Αξιότιμα μέλη του Συμβουλίου,

Πρόλογος : Δήλωση της ιδιότητας του αποστολέα και του σκοπού της επιστολής

Κύριο Μέρος. :

Α Ζητούμενο:

Επιπτώσεις ρατσισμού

Οικονομικός τομέας

Η οικονομική εκμετάλλευση από ισχυρούς κύκλους συμφερόντων:

- χαμηλά ημερομίσθια, παροχή ανασφάλιστης εργασίας των μεταναστών, εγχρώμων κ.λπ.,

- καταστρατήγηση εργασιακών δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων.

Κοινωνικός τομέας

Πρόκληση προβλημάτων κοινωνικής υφής:

- διαιώνιση κοινωνικών ανισοτήτων σε όλο το θεσμικό επίπεδο,
- ανταγωνιστικές σχέσεις,
- η περιθωριοποίηση οδηγεί σε παθογενή συμπεριφορά (βία, εγκληματικότητα κ.α.).

Ψυχολογικός τομέας

Σε ψυχολογικό επίπεδο:

- προκαλούνται συμπλέγματα κατωτερότητας, φόβου για το «διαφορετικό»,
- κυριαρχούν η ανασφάλεια και το άγχος για τις προοπτικές επιβίωσης.

Ηθικός τομέας

Ο ρατσισμός επιφέρει την ηθική εξαχρείωση:

- υποβιβάζει το άτομο ως αυταξία,
- εξοβελίζει από το κοινωνικό πλαίσιο τις ηθικές-ανθρωπιστικές αξίες (αγάπη, δικαιοσύνη κ.α.).

Πολιτικός τομέας

Παραβίαση των πολιτικών δικαιωμάτων:

- η ελευθερία, η ανεξιθρησκία, τα δικαιώματα της γυναίκας κ.α. καταστρατηγούνται,
- η δημοκρατία ως καθημερινή πράξη δυσλειτουργεί και χοεωκοπεί στις συνειδήσεις των πολιτών.

Διεθνιστικός τομέας

Με τον εθνικισμό υπονομεύονται οι διακρατικές σχέσεις και απειλείται η ειρηνική συνύπαρξη και η πολυεπίπεδη συνεργασία των λαών.

Β Ζητούμενο:

Τρόποι Αντιμετώπισης

1. Η **ανθρωπιστική παιδεία** με την καλλιέργεια του σεβασμού, τη μετάδοση ηθικών και κοινωνικών αξιών, όπως η ισότητα, η ειρηνική συνύπαρξη, η υπευθυνότητα, η αγάπη, η ελευθερία, συντείνει στην άμβλυση του προβλήματος. Ο άνθρωπος θα εμποτιστεί με το ανθρωπιστικό ιδεώδες, ώστε να αντιτάσσεται σε κάθε μορφή ρατσισμού.
2. Η **εκπαίδευση**, ακόμη, με την καλλιέργεια κριτικού στοχασμού ορθώνει εμπόδια στην ανάπτυξη του φαινομένου. Ο άνθρωπος δε θα υιοθετεί άκριτα και αβασάνιστα τα διάφορα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις, με αποτέλεσμα την εξάλειψη του ρατσισμού.
3. Τα **MME** με ντοκιμαντέρ, ρεπορτάζ, συζητήσεις και αναλύσεις του

φαινομένου, καλούνται να συμβάλουν στο να ευαισθητοποιηθεί ο κάθε πολίτης, να μορφώσει άποψη, να συνειδητοποιήσει πόσο υποβιβάζει την ανθρώπινη υπόσταση και προσωπικότητα η ρατσιστική αντιμετώπιση ατόμων, κοινωνικών ομάδων ή λαών.

4. Κινητοποίηση επιφανών προσώπων (πολιτικών, καλλιτεχνών, πνευματικών ανθρώπων), συμπαράσταση προς τα θύματα του ρατσισμού, αίρεση των προκαταλήψεων και αντίσταση ενάντια στην καταπάτηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

5. Επέμβαση διεθνών οργανισμών (ΟΗΕ, Unisef κτλ.), ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και προσπάθεια καταπολέμησης των ρατσιστικών τάσεων.

Επίλογος: Ανακεφαλαίωση και επισήμανση του αιτήματος για οικουμενική συνείδηση.

Αποφώνηση: Με εκτίμηση

Ένας ακούσιος ρατσιστής